MADEN-İŞ

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

TÜRKİYE MADEN İŞ SENDİKASI YAYIN ORGANI, 15 GÜNDE BİR ÇIKAR — 7 Temmuz 1969

İŞÇİLER FİİLİ DİRENMEYE ÇAĞRILACAK

DİSK Yönetim Kurulu, Genel Başkan Kemal Türkler'in başkanlığında toplanmış ve aşağıdaki bildiriyi kamuoyuna duyurmayı uygun bulmuştur.

DİSK Yönetim Kurulu ,işçi emekli aylıklarının arttırılmasını ve emekli olma yaşlarının düşürülmesini sağlayacak kanunların çıkarılması üzerine AP İktidarının emekçiler aleyhindeki tutumunu bir kez daha tesbit etmiştir. Ancak Türk-İş'in, bu sonuç karşısında da yaptığı çıkışlar üzerine Türk-İş ile iktidar arasında başlayan polemiği ibretle karşılamak gerekir. Zira AP İktidariyle birlikte sendika özgürlüğüne, grev hakkına karşı eylemlere girişen Türk-İş, uyguladığı genel politika ile sömürücü güçlerin yanında yer almış, işçilerin sınıfsal çıkarlarına sırt çevirmiş ve emperyalizme karşı olanları suçlayan bir anlayışın temsilcisi olmuştur. Bu gün AP İktidarı ile Türk - İş'in çatışması, iktidarın emekçileri hiçe sayan anlayışını yeniden tescil ettirmeye, ancak Türk - İş'in de tutarsız, oportünist bir çizgide olduğunu belirtmeye yaramıştır. Türk - İş'in, kendi geçmişini unutturma hedefini güden bu çırpınışındaki samimiyetsizlik Türk İşçi Sınıfının gözünden kaçmamaktadır.

Bugün, Türk işçilerinin en yakın ve en önemli sorunu, asgari ücretleri kısmen de olsa arttıran kararın Temmuzdan itibaren yürürlüğe girip giremiyeceğidir. İşçi asgâri ücretlerini 6 bölgede kısmen arttıran karara karşı işverenler yeni tertiplere girişmişlerdir. İşverenlerin asgari ücretlerin arttırılmasını kararlaştıran hükümlere tepki göstermelerini şiddetle protesto ederiz. Asgari ücretler Temmuzdan itibaren karara göre artırılmazsa DİSK, bütün işçileri, işyerlerinde fiili direnmeye çağırmaya kesin olarak kararlıdır. **Gücünü Anayasa'dan alan DİSK, en yakın eylem olarak Asgari ücretlere karşı çıkacak işverenlerle mücadeleyi kararlaştırmıştırr.**

(Asgari Ücret Tesbit Komisyonu kararı şöyledir: İstanbul da günde 19 lira 50 kuruş — Ankara, Kocaeli, İzmir, Adana, Zonguldak, Eskişehir, Bursa, Gaziantep, Sakarya, Aydın, Samsun, İçel'de 18 lira. Hatay, Manisa, Rize, Kayseri, Antalya, Elâzığ, Balıkesir, Uşak, Kırklareli, Konya, Edirne. Kırşehir, Bolu, Malatya, Trabzon, Gresunda 17 lira. Çanakkale, Budur, Muğla, Denizli, Nevşehir, Amasya, Diyarbakır, Ordu, Erzurum, Erzincan, Tekirdağ, İsparta, Bilecik'te 16 lira 50 kuruş — Siir, Tokat, Kütahya, Artvin, Sivas, Urfa, Niğde, Afyon, Kastamonu, Van, Sinop, Kars, Çorum, Çankırı'da 16 lira — Muş, Yozgat, Ağrı, Gümüşhane, Bitlis, Mardin, Hakkari, Bingöl, Adıyaman, Tunceli, Maraş'ta 15 lira 50 kuruştur.)

DİSK, 4 yıllık iktidarı süresince hep işverenlerden yana olan AP İktidarının, desteğinden övündüğü Türk - İş'le bugün çatışmaya başlaması, en yakın hedeflerden işçi sınıfının dikkatini uzaklaştırmak ve böylece, polemik oyunu ile kitleleri

(Devamı S. 5'de)

Emekçiler birleşiniz

SELÂHATTİN ÜNLÜ
Türkiye Maden - İş Sendikası Avukatı

İşçilerin emeklilik yaşını 55'e indiren ve emekli aylıklarını %70'e çıkaran kanun tasarısının hali hepimizce malûm. AP iktidarının hükümeti tarafından büyük gürültülerle meclise gönderildiğini duyurduğu tasarı, küçük ve yakışık almıyan politik oyunlara kurban edildi. Bununla beraber milyonlarca emekçi bir kez daha hayal kırıklığına uğradı.

Hastalık veya yaşı sebebiyle emekliye ayrılan işçiler gülünç denecek emekli aylıkları ile ölüm - kalım savaşı verirlerken, hayat pahalılığının yine emekçiler aleyhine olarak sür'atle artışı devam ederken emekli işçilere ödenen aylıkların artırılması da zaruret halini alıyordu.

Oysa gerek işçilerden, gerekse işverenlerden kesilen sigorta primleri Sosyal Sigortalar Kurumunun kasasında milyarlarla ifade edilen bir meblâğın toplanmasını sağlıyordu. Eğer Sosyal Sigortalar Kurumu emekçilerin yararına çalışan bir kurum niteliğinde olsa; toplanan bu paralar tam ve eksiksiz olarak tekrar işçiye verilse, her işçinin hem emekli aylığı daha yüksek olur ve hemde diğer sosyal yardımlar -hastahane, konut yardımı v.s.- daha mükemmel yerine getirilir.

Ama emekçilerin parasına, namlı özel teşebbüsçüler gözlerini diktiler. Sigortada biriken paraları özel teşebbüs erbabına peşkeş çekmek için kanun hazırlandı ve hiç bir itiraz olmaksızın kanunlaştı. Yani işçinin alın teri, göz nuru tüccarların, kapkaççıların keselerini doldurmak amacı ile kullanıldı ve hâlâ kullanılmaktadır.

Emeklilik kanunu ise aynı çabuklukla meclislerden çıkamadı. Emekçiden yana olmayan, onun çıkarını her zaman kulağının arkasına atan kapitalist iktidar işçilerin yararına olan kanunu kendi öz çıkarlarına âlet ederek istismar etti. 27 Mayıs'ın mahkûm artıklarını af etmek için çıkarılan gürültüler arasında, Millet Meclisi Emeklilik kanununu kabul etti. Ancak tasarının kanun haline gelebilmesi için Senatoda da görüşülüp kabul edilmesi gerekiyordu. Millet Meclisi ile Senato aynı anda yaz tatiline (!) girince kanun «kanuniyet» kazanamadı.

Sahneye konan oyun devam ediyor ve İktidarın çığırtkanlığını yapan yüksek tirajlı gazeteler Emeklilik kanununun meclisten çıkarak kanunlaştığını büyük puntolarla haber veriyorlardı. Türk - İş'in Amerikancı yetkilileri ilk anda verdikleri beyanatlarla kanunun kabul edilmesinden duydukları memnuniyeti açık açık belirttiler ve hükümete teşekkürlerini bildirdiler. Ama yalancının mumu yatsıya kadar yanar. Ne doğru söz.. Bir süre sonra Emeklilik kanununun Senatoda görüşülemediği için kanunlaşamadığı anlaşıldı. Başta Türk - İş olmak üzere gazeteler, iktidara ve onun hükümetine veryansın etmeğe başladılar. Hatta Senatonun olağanüstü toplantısı için muhalefet partilerinin yaptığı çabalar bile sonuç vermedi. AP milletvekilleri ve senatörleri meclislere gelmediler.

Ve halk gözünün içine baka baka bir kez daha aldatılmıştı.

Bu olanlar ders alınacak olaylardı. Şapkayı önümüze koyup iyice düşünmeliyiz. Neden tüccarların, ağaların, kapkaççıların yararına bir kanun sür'atle meclislerden geçerek kanunlaşıyor da, emekçilerin yaşantısını biraz düzeltecek kanun hemen çıkmaz?

Emekçiler, kapitalist İktidarın karşısına, onun dümen suyunda giden sendikalarda değil, devrimci ve gerçekten işçiden yana olan sendikalarda örgütlenip çıkmak gerekir. Ve hele meclise, mutlaka kendinden olanları seçip göndermeli, «oy'unu» titizlikle kullanmalıdır.

Önümüzdeki günler seçim propağandalarının başlayacağı günlerdir. Açık kapalı toplantılar yapılacak, ve milletvekilleri arzı endam edip bol bol konuşacaklardır. Onları fazla konuşturmadan «niçin emekçiden yana olan kanunu çıkarmadınız?, niçin bizi hep aldatıyorsunuz? diye soruları sormaya başlayın. Görülecektir ki, sayın milletvekilleri sorulara ezilip büzülerek cevap verecekler, bazıları da «vatan, millet, sakarya» diye işi başka yöne sokmağa çalışacaklardır.

Emekçiler, onun öncülüğünü yapan işçi sınıfı, gücünün yüceliğine inanmalı mutlu günlerin ancak ve ancak topyekûn yapılacak mücadele sonucu geleceğini bilmelidir.

Bu çocuklar Teksan elektrik sayaçları fabrikasının işçileridir. Aralarında 13 - 14 yaşlarında olanlar vardır. Bu düzen bu çocuk işçileri en insafsız biçimde çalıştırmaktadır. Onlar da hiç bir yerden etkilenmeden, kendi başlarına direnişe geçip işverenin karşısına çıkmışlar.. 300 ağız birden «BİZ MADEN — İŞ SENDİKASINA GİRMEK İSTİYORUZ, SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜ İSTİYORUZ, HAKLARIMIZI İSTİYORUZ» diye bağırmışlardır.

Bunun üzerine işveren korkarak işçilere ücretli izin vermiş ve fabrikayı durdurmuştur.

ALMAN SENDİKACI

1 Milyona yakın üyesi bulunan Alman Kimya işçileri Sendikası Başkan Vekili Karl Kupper Türkiye Kimya - İş Sendikasına bağlı Hoechst greviyle ilgili olarak İstanbul'a geldi. Türk işçilerine kötü davranıldığını ücretlerin çok düşük olduğunu, yabancı sermayeyle savaşılması gerektiğini ve halâ devam eden Hoechst grevini her şeyiyle desteklediklerini söyliyen Karl Kupper grevcilere 10 bin Mark lık bir yardımda bulunmuştur.

TÜRK İŞ'in PALAVRASI

İşçi sınıfını politika dışında tutma düşüncesinin şampiyonu Amerikancı Türk - İş Sekreteri Halil Tunç'un işçi emekliliği tasarısı kanunlaşmadığı takdirde işçiyi sokağa dökeceği yolunda yaptığı konuşmanın bir blöf olduğu meydana çıkmıştır. Tunç'un demecine en büyük tepki bizzat Türk - İş'in yönetim kurulundan gelmiştir. Türk - İş genel başkanı Seyfi Demirsoy'un «dolar kaçakçılığından mahkûm olması» da Türk İş'i tam bir «skandallar konfederasyonu» haline getirmiştir.

KAVEL'İN YETKİ KARARI ALINDI

Sendikamız 6. bölgeye bağlı İstinye'de kurulu Kavel işyerinde yargıtay kararı ile yetki alınmıştır.

İş yeri daha önce 3 yıllık toplu sözleşme ile Çelik - İş sendikasına bağlı idi. 3 yıllık sürenin bitiminde Çelik - İş Sendikası toplu sözleşmeyi feshetmeyince 1 yıl daha uzadı. Çelik İş sendikasını istemiyen işçiler direnişe geçtiler. Bunun üzerine Maden - İş sendikası mahkemeye başvurunca yargıtay 3 yıllık toplu sözleşmenin daha fazla uzatılamıyacağı kararını alınca sendikamızla Kavel işvereni arasında toplu sözleşme görüşmeleri başladı. 25 Haziranda yapılan toplantıda sendikamız tekliflerini yapmıştır.

İkinci toplantı 9 Temmuzda yapılacaktır.

Avukat İbrahim Türk ve Sendika eğitim dairesi başkanı Hilmi Güner, bir ders sırasında işçilerle birlikte.

Eğitim Seminerleri

Sendikamız Eğitim dairesinin işçiler için düzenlediği eğitim seminerleri bir süredir devam etmektedir. Seminerlerde aşağıdaki dersler görülmektedir.

Türkiyede işçi sınıfının demokratik mücadelesi, DİSK'in doğuşu — **Kemal Sülker** (Disk genel sek.)

Maden - İş'in Toplu İş sözleşmedeki temel hedefleri — **Ergin Fırat**

Emperyalizm nedir? Türkiye üzerindeki etkileri — **Fethi Naci**

Uluslar arası sendikalar — **Sina Pamukçu**

Toprak reformu işçi sınıfı ve Emekçi halk için yararı — **Fethi Naci**

Türkiyede işçi hukukunun tarihi gelişimi — **Av. İ. Türk**

Üretim biçimleri ve sosyal sınıflar — **Av. İ. Türk**

Maden - İş'in teşkilatlanma politikası — **Şinasi Kaya**

Sosyal olayların incelenmesi (Diyalektik metod) — **Av. İ. Türk**

İşçi sınıfı açısından Türk Basını — **Doğan Özgüden** ANT Dergisi Genel Yayın Müdürü

Rabak Fabrikasında Toplu Sözleşme

Bölgemize bağlı Rabak Bakır fabrikası işyeri ile sendikamız arasında yeni dönem toplu sözleşme görüşmeleri bir an kesilmiş durum uzlaştırma kuruluna ulaşmış, hakemden çıkan kararı sendikamız geri çevirmiştir.

Yürütme kurulu kararı ile işyerinde grev kararı alınarak grev ilanı işyerine 10.6.1969 günü asılmıştır. Grev kararı aldıktan sonra işveren sendikamızla devamlı temas kurmak suretiyle hakemin vermiş olduğu teklifleri tüm üyelere duyurma bakımından 16.6.1969 pazartesi günü saat 18'00'de Silahtarağa Hülya Düğün salonunda sözleşmeyle ilgili bir toplantı düzenlenmiştir. Rabak fabrikasının toplu sözleşmesinin bütün yürütümünü üzerine alan sendikamız genel başkanı sayın Kemal Türkler bu toplantıya katılmıştır. Ayrıca genel başkan vekili Hilmi Güner, teşkilatlanma dairesi müdürü Nurettin Çavdargil, toplu sözleşme uzmanı Ergin Fırat, altıncı bölge temsilcisi Hüseyin Ekinci, altıncı bölge organiaztörü Mustafa Demirci ve Sezai Söğütlülü toplantıda hazır bulunmuşlardır.

Toplantı genel başkan Kemal Türkler yönetiminde açılmış hakimin vermiş olduğu karar üye arkadaşlara bölge temsilcisi Hüseyin Ekinci tarafından okunmuştur. Karar okunduktan sonra işverenin son vermiş olduğu teklifler genel başkan tarafından üyelere bildirilmiştir. İşverenin son vermiş olduğu teklifler sırasıyla,

1. yıl üyelere saat ücretlerine 100 Kr.

2. yıl kr. ikramiye kademeli olmak suretiyle haftalık çalışma süresi 45 saat mahrukat yardımı arttırılmak suretiyle, 30 lira yemek ücretinin arttırılması, tahsil yardımı ilk orta, lise ve üniversiteye giden çocuklara tahsil yardımı

Ayrıca işveren işçiye 13. maddeyle çıkardığı takdirde kıdem ihbar tazminatlarından başka 3 aylık bir zaman için almış olduğu maaşın %50'sini işveren tarafından ödenmesi.

Bunun haricinde kampa gidecek senede 200 kişi için sendikamız kampında kamp yapacak olan üyelerin masraflarını karşılanması içinkamp yardımı olarak senede 200 kişi için, ikiyüz bin lira, iki senede 40 kişi için dörtyüz bin liranın işveren tarafından ödenmesi, bundan başka doğum, ölüm, evlenme gibi sosyal yardımlar olan konular üyelere söylenmiş ve bundan temsilci ve üyelere söz verilmiştir. Bu teklifleri üyeler öğrendikten başta temsilciler söz alarak işverenin vermiş olduğu son teklifleri kabul etmemişlerdir. Bundan sonra 24 üye söz almış olup hepside bu teklifi red etmişlerdir.

Konuşuculardan sonra genel başkan tekliflerin kabul edilip edilmemesine geçip oya sunmuştur. Ekseriyetle teklifler red edilmiştir.

Bundan sonra genel başkan konuşmasında yarınki yapılacak son görüşmelerden sonra işveren kesin kararından sonra grevin hangi gün ve saati sizlere ayrıca duyurulacaktır, demek suretiyle toplantı sonuçlandırılmıştır.

Sendikamız bu toplantıyı yaptıktan sonra görüşmeler ertesi gün devam etmiş en son olarak DİSK Salonunda yapılan görüşmeler de başkan vekili Şinasi Kaya bölge temsilcisi Hüseyin Ekinci işyeri temsilcileri ve işyeri umum müdürü Bahri beyin iştirakiyle 2 gün süren toplantı sonucunda aşağıdaki haklar temin edilmiştir.

a) Asgari ücret 1. yıl 275 krş., 2. yıl 30 krş.

b) 1. yıl sendika üyelerine saat ücretlerine seyyanen 125 krş. 2. yıl saat ücretlerine 115 krş. ikramiye kademeli olmak suretiyle: 1 Aydan bir yıla kadar kıdemli olanlara 2 maaş, 1 yıldan 2 yıla kadar kıdemli olanlara 70 gün 2 yıldan

(Devamı S. 7'de)

AÇLIK MİTİNGİ

Hakkâri bölgesi açlıktan kıvranıyor. Köprü olmadığından azgın zap suyunu geçerken köylüler boğuluyor. Geçit vermez dağlarda yaşayan köylülerin dünyayla ilişkileri kesik. Yardım da istemiyorlar. İlâç, ekmek sigara dileniyor insanlar. Perişanlık anlatılır gibi değil.

Köylüler konuşuyor; «—Bizde vatandaşız hükümet neden bize bakmıyor. Hepimiz hastayız açlıktan. Ekecek bir karış toprak yok. Doktor yok. Yardım geliyor bazan memurlar kendi aralarında bölüşüyor, Biz de insan değilmiyiz»

Bütün bunların üstüne çilekeş doğu halkı Hakkari de ikinci «Açlık ve Sefalet Mitingi'ni yapmıştır. Devrimci Doğu Kültür Ocağı, miting için yayınladığı «Daha susacak mısınız?» başlıklı çağrısında «Devrim adına, devrimcilik adına, yarının mutlu, aydınlık ve özgür Türkiye'sinin müzelerinde birer ihanet belgesi olarak ibretle seyredilecek aşağılık jurnallerle, adi suçlamalarla halkın ekmek, bağımsızlık uğruna ve ölümüne sürdürdüğü kavgasını bürokratik küçük burjuvazinin hain ve sinsi ellerine, şovenizmine ve çıkarcılığına bırakarak cunta hayalleriyle romantik ihtilâl rüyalarıyla ortalığı toza dumana katan şarlatanlar! İşte açlıktan kırılan yığınlar. İşte her hücresi çürümüş kahırlı bir düzen.» denilmektedir. Mitingde konuşmacılar iktidarları şiddetle suçlayarak. «Çukurca ilçesi bir utanç duvarıdır. Bu utanç duvarının bulunduğu ülkede başbakanlık, köy işleri bakanlığı, ve bayındırlık bakanlığı yapan kişilerin yapacağı en doğru şey istifa etmeleridir» demişler, eski Hakkâri belediye Başkanı da elinde idamlar için kullanılan ilmikli sicim ve bir yatakla kürsüye gelerek «Miting için validen izin almaya gittiğimde, bana nereye kadar gideceğimiz soruldu. Ben de kendilerine «ölüme kadar» dedim. İdam edeceklerse, işte ip, hapse atacaklarsa işte yatak!» demiştir.

BEYLER "AF" larla "Boğaz Köprüsüyle" "OY" avcılığıyla uğraşa dursunlar...

BİR KÖY HALKI HAZİNEYE AİT TOPRAKLARI İŞGAL ETTİ.

Topraksızlıktan geçinemediklerini söyleyen merkeze bağlı Akyaylâ köylülerinin yarısından fazlası köy tüzel kişiliğine ve Hazineye ait arazileri işgal ederek, sürmeğe başlamışlardır. 50 haneli köyden 31 ailenin giriştiği bu fiili duruma köy muhtarı ve ihtiyar heyeti engel olmağa çalışmışlarsa da, önleyememişlerdir.

Durum, muhtar tarafından kaymakamlığa bildirilmiştir. Kaymakamlık durumu incelettmek üzere köye bir heyet göndermiştir. Buna karşılık işgalci köylüler ellerinde ekip biçecekleri hiç toprak olmadığı için aç ve perişan olduklarını, işgal ettikleri arazilerin ise, bugüne kadar hiç değerlendirilmemiş olduğunu bildirmiş, «Devlet baba bize toprak versin» demişlerdir.

Bize gelen işçi mektupları

Yol gösterin bize

Aslında köylüyüz biz. Kalktık büyük şehire geldik, bir işe kapılandık ya boş ver. Yüz yıllardır sürdürürüz bu yaşayışı. Çocuklar bizim karı, köyde aş bekler. Doğar doğmaz duymuşuzdur köylülüğümüzü. Üstümüzde başımızda yediğimizde - içtiğimizde köylülük... Dilde bilmeyiz üstelik. Yabanın önünde başımız eğik, sesimiz - soluğumuz kesiktir bizim. İtilir - kakılırız, sövülür dövülürüz, diyemeyiz bir tekini.

Ağamız vardır bizim, şahımız vardır. Elimiz onlar, dilimiz onlardır bizim. Biz yol bilmeyiz, iz bilmeyiz. Giymez onlara giydiririz, yemez onlara, yediririz. Hükümet karşısında iki söz edemeyiz. Haksızlığa uğrarsak, bir hâcetimiz olursa, ağamıza şıhımıza bildiririz. Biz köylüyüz. Ondan öte yol bilmeyiz. Biz onlardan memnunuz, onlar bizden. Kim ne karışır.

Bir çulsuz Abdo'yu kim alır ki karşısına. Amma ağamız bin Abdo'dur. Bin Abdo'dan bir Sıddık Ağa doğar. Bir Sıddık ağa giderse bir Sıddık ağa gelir. Abdo gene Abdo'dur; çulsuz Abdo, ekmeksiz Abdo, dilsiz Abdo, Abdo'lar......

Biz ağasız iş yapamayız, siz dayısız. Sizin dayınız neyse, bizim ağamız da o.

Bizim ağamızla sizin dayınızdan kurtuluşun yolu ne?

Bırakın lâfebeliğini de, azıcık onun yolunu gösterin bize. Biz köylüyüz anlamayız başka dilden.

HASAN AKÇAGÜLLE
İşçi

Bu düzenin sonu gelir

İktidar olsun, muhalefet olsun, hepsi görünüşte işçiden yanadırlar. Ama işçi sorunları karşılarına dikilince, ona sağından solundan çalım atarak kaçmak ortadan kaybolmak çabasına düşerler. Maskeler iner, kişilikleri belli olur. Konuşulanlara bakacak olunursa memleketin bir çok derdi meselesi halledilmiş halka yararlı işler yapılmış. Fakat bunlardan ele avuca geçecek birini bulamazsınız. Şimdi soralım bakalım İşçilerin emeklilik kanunu az mı önemliydi? Üniversite Reform Kanunu, Personel Kanunu çıkmış çıkacak kanunların en ön sıralarında yer alabilecek değerde değiller miydi? 55 yaşını doldurmuş iş gücünü yitirmiş binlerce fakir işçi şu anda dört gözle bekliyorlar. Tasarı mecliste kabul edilirken sayın senatörler iki saatçiklerini lütfedip çalışmış olsalardı, bu kanun da çıkmış olacaktı. İşçiden yana olmak bu mudur? Izdırap içinde kıvranan fakir insanları daha da ızdıraba itelemeğe razı olan vicdanlardan esasen bundan başkası beklenemez di ki? Dikilen dev binaların uzanan köprülerin, yolların, temellerinde işçilerin emeği alın teri yatmaktadır. Ama elbet bunların sonu gelir. Alın terlerimizin bizim için aktığı günler gelir. Kanunları kendimiz için yaptığımız günler gelir. Yakındır. Hep beraber getireceğiz o günleri. Başlarına vura vura..

HÜSEYİN KUŞ
İşçi

Hesabını oylarımızla soracağız

Bizler herşeyden mahrum olarak maddî ve manevî bir takım zorluklar içerisinde Almanya yollarına düşmüş işçileriz. Bütün emelimiz yarınımızı garantilemek bir kaç kuruş biriktirip yurda dönmektir. Bugüne kadar pasaportlarımızın uzatılması için 13 mark verirken şimdi bu ücret 69 marka çıkarılmıştır. Düşüncesizce alınan bir karar yüzünden milyonlarca marklık döviz kaybolmaktadır. İşçi bir triptik yaptırmak için en azından 200 — 300 markını kaybetmektedir. Bunun hesabını soran bir vicdan sahibi çıkmıyacak mıdır? Ben burada çalışan bir işçi olarak Hükümetin işçiye böylesine vuruşu insafsızca davranışı karşısında memlekete tek bir kuruş döviz getirmemeye karar aldım. Benim gibi düşünen binlerce işçi var. Yunan'lı İtalyan ve İspanyol işçilerinden Hükümetleri işçileri kırmamak için pasaport uzatmalarında yok denecek kadar az para alırken biz niye bu kadar büyük fark verelim. Hükümet bizi burada ne zannediyor acaba? Hem bizi dışarıya itelesinler sonra da kazandığımız üç kuruşun içinde Hükümetin eli olsun. Yok böyle şey. Bunun hesabı elbetteki Almanya'daki işçilerin oyları ile sorulacaktır.

Hamza Esgin 504 Brüth Burg str. 5 Almanya

Ne yapıyor iktidarın polisleri

Biz, aşağıda isimleri bulunan kişiler, Demirel hükümetinin, 27 Mayıs Devrimi öncesini hatırlatır bir polis devleti yaratma, anti - demokratik kanunlarla Anayasa'yı işlemez hale getirme özlemini ve Türk halkını 1960 öncesinden çok daha büyük bir krizin içine düşürdüğünü yüce Türk ulusuna bildirmeyi bir görev sayıyoruz. İktidara geldiğinden bu yana her türlü baskı metodlarına başvurarak Devrimci - Atatürkçü güçleri sindirmeye çalışmış, Türk halkının bilinçlenmesine karşı çıkmış, onu Ortaçağ zihniyetiyle oyalamış; sanat ve fikir özgürlüğüne zincir vurmuş olan AP iktidarı, meşru olmaktan çıkma yoluna düşmüştür. Anayasa, «Türkiye millî demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletidir» der. İktidar, irticaı hortlatma, demokratik kurumları işlemez hale getirme çabalarıyla Anayasaya ters düşerken, Anayasaya sahip çıkan güçler onu savunmak için demokratik, bağımsız, işçiden halktan yana Türkiye'yi kurmak için savaşmalıyız.

ALİ HAKAN
İşçi

Dünyada ilk işçi grevi Anadoluda olmuş

Yeryüzünün ilk işçi direnişi 2500 yıl önce Anadolu'da olmuş.

Apollo Mabedi yapılırken işçiler greve gitmişler.

İzmir yakınlarında Miletos'ta kazı yapan Alman Arkeoloji profesörü Kreiner şunları söylemiştir.

«Dünyada ilk grev bundan 2500 yıl önce Anadoluda patlak vermiştir. Hak mücadelesine giren işçiler, belki de kanunsuz bir grevle ücretlerinin arttırılmasını sağlamışlar, sosyal birçok garantiler elde etmişlerdir.»

Alman arkeoloji profesörü Kleiner, dünyadaki ilk işçi grevinin, bundan 2500 yıl önce patlak verdiğini, o devirde Anadoluda yaşıyan işçilerin bu grevden sonra toplu sözleşme haklarını kazandıklarını delilleriyle ortaya koymuştur.

Kleiner'in toprak altından çıkarttığı mermer levhalar üzerinde, Miletos şehir meclisinin kararlarını ihtiva eden yazıla ra göre, Anadoluda ilk grev Brahnit rahiplerinin yaşadığı, Tanrı Apollon adına yaptırılan ve inşaatı 3000 yıl devam etmesine rağmen tam olarak bitirilemiyen Apollo Mabedinde olmuştur. Ücretlerini az bulan 6 bin işçi işi bırakmışlar, başka işçilerin de inşaatta çalışmasını engellemişlerdir.

Dünyada ilk işçi grevinin patlak verdiği Apollo Mabedi Milâttan beş asır önce, çevrede büyük üne sahiptir. Seferlere çıkmak isteyen krallar, önce Apollo Mabedindeki kâhinlere danışırlar kâhinlerin sözlerine göre sefere çıkarlardı. Başta Kral Krezüs olmak üzere birçok kral ve prens, mabede zengin hediyeler sunduklarından Apollo kâhinleri altın içinde yüzerlerken inşaatı tamamlamağa çalışan işçiler, bu inşaatta köle gibi kullanılıyordu.

Mabedin inşaatında Mısır Ehramlarında olduğu gibi ilk zamanlar köle olarak çalıştırılan bu insanlar, Miletos'taki mermer levhalardan öğrendiğimize göre bir liderin etrafında toplanmışlar, 3 ay kadar devam eden grev sonunda şehir meclisinden haklarını koparmışlardır.

İşçiler ve Politika

AHMET SÜRMENE
İşçi

Beşyüz işçi çalışırız bizim fabrikada. Çalışırız da ne olur? Karnımız bile zor doyar. Şükür ki Maden - İş sendikamız var. Haklarımızı arar durur. Artık anlıyoruz ki biz işçiler Sendika mücadelesi yanında, politik mücadele yapmalıyız.

Örnek alırsak memleketten canlı malı sattım geldim. Tarlayı da akrabalara verdim. Çoluğu çocuğu toplayıp gurbet ellere düştük, sebebin gözü kör olsun. Burada insan düşmanı gaddar adamların eline düştük. Sürünüp gidiyoruz. Bakıyorum ortalığa neden oluyor bunlar? Başımızdakilerden. Başımızdakiler yani iktidar partisi, başka partiler, yöneticiler amirler, bizden yana olsalar böyle olurmu. Bu kanun yapıcılar bizlere karşı oldukları için lehimize kanun yapmazlar. Zaten onlar bizden yana da olamazlar, Çünkü işçi değiller.

Ancak işçinin kendi bilir kendi derdini. Kanununu kendi yapar. Bu nasıl olur?

Diyelim ki Doğuya bizim oraya bir fabrika kursalardı ne işimiz vardı buralarda. Buraya geldim bir gecekondu yaptım, onu da yıktılar. Fabrikaları bizim oraya neden kurmuyorlar? Orada fabrika kurulsaydı biz burada uşaklık etmezdik Hem de toprakla uğraşırdık. İstedikleri kanunu bir çırpıda Meclisten çıkarıyorlar. Peki ya işçileri köylüleri ilgilendiren kanunları (İşçi emekliliği, işsizlik sigortası ve toprak reformu kanununu neden çıkarmadılar. Çıkarmazlar, çünkü gerçekte Meclisteki 450 kişinin 435'i ağalardan beylerden fabrikatörlerden tüccarlardan yana. Bu kanunlar na zaman ki Mecliste işçiler köylüler çoğunlukta olur o zaman çıkar. O zaman bütün sular emekçilerden yana akmaya başlar.

Bizim karşımızda bir sınıf var bir kere. Biz işçiler bu sınıfa karşı birleşip ağırlığımızı koymazsak daha çok ezer, perişan ederler bizi. Birde işçinin hakkını arayan çıktımı dinsiz derler. Şunu da söyliyeyim asıl dinsiz onlar. Madem ki Allah insanları eşit yaratmış her şeyde ona göre eşit olmalı. Fabrika da her şeyi biz yaparız; Patronlar, emekli âmirler, şefler bedavadan paraya emeğimize konarlar. Bir sürü insan sokaklarda aç gezer. İş mi bu? Bizim birleşmemiz lâzım. Biz çoğunluktayız ama hiç bir yerde sözümüz geçmez. Ama bizler devrimci sendikalarda olsun, politikada olsun birleşirsek o zaman güzel günler yakın olur. Gözünüzü dört açalım. Oyları kendimize verip, meclise kendimiz girelim. Bizden olanı, bizi düşüneni seçelim her yerde.

işçiler fiili direnmeye çağrılacak

(Baştarafı S. 1'de)

partiler üstü sendikacılık aldatmacasına yeniden bağlamayı başarmaktadır. Fakat AP li sendikacıların bu amaca hak verdirecek bir rolü kabullenmeleri, işçi sınıfından kopmuş sendikacıların hazin sonları olmaktadır.

DİSK devrimci bir örgüt olarak, 4 yıllık iktidarında işsizlik sigortasını kurmayan, Tarım iş kanunu çıkarmayan, Toprak reformunu reddeden, vergi adaletine yanaşmayan, milli maden, milli petrol politikalarına karşı çıkan, yabancı sermayeye ve yabancılara aracılık edenlere, tefecilere tavizler veren, giderek iktisaden zayıf durumda bulunanların, işleri bakımından başkalarına tabi işçi ve müstahdemlerin, her türlü dar gelirlilerin ve yoksulların yâni 32 milyon vatandaşın mutluluğuna yardım edecek hiç bir yasa çıkarmayan, üstelik işçilerin iktisadî devlet teşekküllerinin yönetimine katılmasını kısıtlayan Sosyal Sigortalar Kurumunda işçilerin çıkarları aleyhinde partizanca işlere koyulan, Türk işçilerine iş alanları açmayarak yabancıların Türkler'i sömürmesi yollarını açan ve işçileri perişan eden iktidarın sömürüden yana gelişen politikası karşısında tüm devrimcileri daha uyanık olmaya davet ederiz.

İşçi hareketleri, Türk - İş'le AP iktidarının planladığı oyuna göre değil, devrimcilerin Anayasa doğrultusunda gerçekleştirmek istedikleri emekten yana reformlar ve eylemlerle kendi sınıfsal yolunu izleyecek ve elbet zafer kazanacaktır.

KISA SENDİKA HABERLERİ

1- ESTAŞ İŞÇİLERİ İLE TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

Silahtarağa'da kurulu Estaş işyeri ile sendikamız arasında yapılan toplu sözleşme müzakerelerinin son şekli üyelerimize Silahtarağa'da Hülya Düğün Salonun'da 14.6.1969 günü saat 10.00'da yapılan toplantıda sunulmuştur.

Üye arkadaşların da görüşü alınarak 300 kişilik Estaş işyeri ile sendikamız arasında 2 yıllık toplu sözleşme imzalanmıştır. Toplu Sözleşme de alınan haklar şöyledir.

b) 1. yıl zamlar sendika üyelerine seyyanen saat ücretlerine 45 krş.

c) 2. yıl saat ücretlerine 30 krş.

d) İkramiye 14 günlük net ayrıca her kıdem senesi için bir gün ilave

e) Çocuk zammı 10 lira (ayrıca tahsil yardımı)

f) Mahrukat yardımı evlilere 2 çeki, eşine 1 çeki, çocuklar için yarım çeki odun, Bekâr üyelere 1 çeki.

g) Kazana giriş yemek yardımı 225 krş.

h) Senede bir defa iş ayakkabısı,

ve buna benzer doğum, ölüm, evlenme yardımları alınmıştır.

ELEKTRO METAL İŞÇİLERİ İLE TOPLANTI YAPILDI

Altıncı Bölgeye bağlı Silahtarağa'da kurulu, Çelik - İş sendikasından ayrılıp sendikamız bünyesine giren Elektrometal işçileri ile 15.6.1969 pazar günü saat 10.00'da Silahtarağa Hülya Düğün salonunda toplantı yapmıştır.

Toplantıya sendikamız genel başkanı sayın Kemal Türkler iştirak etmiştir. Toplantıya sendikamız bünyesine giren 2500 mevcudu olan Türk Demir Döküm işçileri katılmıştır.

Yapılan toplantıda üye arkadaşlar çok sayıda söz alarak işyerinde olan şikâyet ve müracaatlarını dile getirmişlerdir. Bundan sonra sendikamız genel başkanı Kemal Türkler söz almış konuşmasında üye arkadaşlara geniş mânâda sendikamız prensiplerini ve sendikalaşma konularını toplumsal açıdan üyelerimize anlatmıştır.

Yapılan bu toplantı Elektrometal işyerinde çalışan üye kardeşlerimize çok yararlı olmuştur ve kendileride yapılan toplantıdan çok memnun kalmıştır.

TAHLİYE OLDULAR

Horoz Çivi fabrikasında çıkan olaylar sırasında tutuklanan Naci Karaca ve Şerafettin Oktay Sendikamız Avukatları tarafından tahliye ettirilmiştir.

Ustabaşının kendisine hakaret etmesi üzerine ruhi dengesini kaybeden bir işçi hastahaneye kaldırılmış ve sendikamız 6. bölge temsilcisi Hüseyin Ekinci organizatör Mustafa Kaldırım işyeri temsilcileri Yusuf Doyran ve Lütfi Ay kurt tarafından ziyaret edilmişlerdir.

Hastaya geçmiş olsun deriz.

AYAĞI KESİLDİ

Halıcıoğlunda kurulu Demas demir çekme fabrikasında dört günlük yeni işçi Lâtif Pezük çalışırken ayağını bilek kısmından makineye kaptırmıştır.

Sendikamız 6. Bölge organizatörü Mustafa Demirci gerekli soruşturmayı yaparak bir tutanak zaptı hazırlamış görgü tanıklarına imzalatmıştır.

Ayağı kesilen işçiyi Sosyal Sigortalar hastanesinde bölge temsilcisi Hüseyin Ekinci ziyaret etmiştir. Lâtif Pezüke geçmiş olsun deriz.

KARTAL BÖLGESİNDEKİ İŞÇİLERE DUYURU

17 Temmuzda Kartal bölgesinde parasız yapılacak olan Çocuk felci aşısı kampanyasına mutlaka katılın ve çocuklarınızı aşılattırınız.

TERMO BUHAR VE WALF SANAYİ

— Ankara asfaltı üzerinde yakacıkta kurulu bulunan Termo Buhar cihazları fabrikası ile Cevizli Tugay yolunda kurulu Walf sanayi işçileri toplu olarak sendikamıza katılmışlardır.

TÜRKELİ

— Kartal'da kurulu Türkeli işyeri ile sendikamız arasında toplu sözleşme görüşmelerine başlanmıştır. Toplu Sözleşmenin işçiler için başarılı sonuçlanmasını dileriz.

— 4. Bölgeye bağlı bütün lokallerin seçimleri sonuçlanmıştır.

Ayrıca bölgede iki hafta sonu semineri düzenlenmiştir.

CHRYSLER

4. bölgeye bağlı Chrysler işçileri ile Pendik'te bir toplantı yapılmış, toplantıya Genel Başkanvekili Şinasi Kaya katılmış ve bir konuşma yapmıştır.

KOCAELİ'nde EN BAŞARILI SÖZLEŞME YAPILDI

Türkiye Maden - İş sendikası, İzmit Yarımca'da Kurulu 500 işçinin çalıştığı (Aygaz) Gaz Aletleri A. Ş. de 2. Dönem Toplu İş Sözleşmesini 29.5.1969 günü imza etti. İmza merasiminde Maden-İş Genel Başkan Vekili iŞnasi Kaya 7. bölge temsilcisi Sezai Zeren, toplu sözleşme dairesi Müdürü Sabahattin Sağlam ve İşyerindeki Lokâl Yöneticileri, İşvereni Temsilen Doç. Dr. Nuri Çelik, Koç Holding Avukatlarından Tuğrul Kutodgobilik, Müdür Hüsnü Saygon, Ali Rıza Atkın bulunmuştur.

Türkiye Maden - İş sendikası, Gaz Aletleri A.Ş. de yaptığı 2. Dönem Toplu İş Sözleşmesi ile İzmit Bölgesinde örnek ve en başarılı Sözleşme yapan Sendika olduğunu göstermiştir. Toplu Sözleşmenin Üyelere sağladığı haklar: Yürürlük 1.4.1969 - 1.4.1971 dir. 1. yıl Üyelerin aylık ücretlerine 70 - 25 T. L. arası ayarlama zammı, ayrıca saat ücretlerine 65 kuruş zam, 2. Yıl 1.4.1970 tarihinde üyelerin saat ücretlerine 65 kuruş zam, iki maaş ikramiye, 125 TL. izin harçlığı, asgari ücret saatte 250 kuruş, günde 20 dakika ara dinlenmesi, 15 gün ilâ 120 gün tutarında kıdem ikramiyesi, Genel Tatil ve Bayramlarda çalışma %100 zamlı (3 yövmiye) yemek yemiyenlere 500 kuruş ücret, Evlenmeye 6 gün, ölüm halleri 3 gün, doğum hallerinde 2 gün, ayrıca bir haftaya kadar ücretli maazeret izni. Gece için saatte 25 kuruş prim, 3-6 yıl arası çalışanlara her yıl için 18 gün kıdem tazminatı, 6 yıldan yukarısı için her yıla 24 gün kıdem tazminatı. Sosyal Yardımlar: Evlenme 650.— TL., doğum 350.— TL., ölüm halinde üyenin ailesine Tam Hayat Sigortasınca Tazminat verilmesi, Üyenin yakınlarının ölümünde 500.- TL.. ölüm yardımı, her çocuk için 10— TL. çocuk yardımı yine her çocuk için ilkokul 75.— TL., orta ve lise 150.— TL., Üniversitede okuyan için ise 450.— TL. tahsil yardımı, muvazzaf askerlik için 300.— TL., İhtiyat askerlik halinde bir aylık tam ücret, Sigortanın eksik ödemelerinin tamamlanması, 30-40 TL. harcırah, Koç Holding Fabrikalarının imal ettiği mamullerin fabrika fiatına üyelere temini, kararlaştırılmıştır.

— TEKZİP —

Maden - İş Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğü'ne

Gazetenizin 1 Mayıs 1969 tarihli sayısının 6. sahifesinde **«Horoz Çivi, Topçular»** başlıklı, fabrikamızla ilgili yazı hilâfi hakikat, kasıtlı ve yalan yanlıştır.

1- İkinci Toplu Sözleşme yapıldıktan sonra işçilerimizin Maden - İş den toptan istifa etmelerinde olduğu gibi Öz - Maden İş'e kayıtlarında fabrika yöneticilerinin bir baskısı olmamış bilâkis toptan istifalarından önce Maden-İş'in yanlış politikası hususunda Maden - İş'in dikkatini çekmiştir.

2- Öz - Maden İş yöneticilerinin işverenlerle anlaşarak sahte kayıt yaptırdıkları şeklindeki iddiada tamamen yalandır. İşçilerimizin herhangi bir sendikayı tercihdeki kararlarına saygılı ama kanunların ve Toplu Sözleşmelerin amacı olan sosyal barış yolu yerine sendikacılık yapıyorum diye, kendi yolunu düşünen, bu yolda işçiyi ve işveren'i birbirine düşman eden zihniyetinde karşısındayız. Yazıda sahte kayıt yapmakla itham edilen sendikanın, bu suçu işleyen memurunu satın alarak, kendi kadrosunda aynı işte istihdamı bir fazilet sayan Maden - İş sendikasıdır.

3- İşveren aleyhine şimdiye kadar hiçbir sendika dava açmamıştır. İki sendika arasında yetki ihtilâfında işveren taraftar değildir.

4- İşveren'in kanuni hakkı olmadan fazla mesai yaptırmak istediği, şeklindeki iddia yanlıştır. İşveren Çalışma Müdürlüğünden 28.3.1969 tarih ve Em 9/00843/9921 sayılı yazı ile fazla çalıştırma müsaadesi almış ve 80 kişilik bir kadrosu olan Sıcak Çekme bölümünde işçilerimizde 15 gün için fazla mesai yapacaklarını beyan etmişlerdir. Bu 15 günlük müddet bitmeden işçileri çalışmamaya, kanunsuz hareketlere kışkırtan bizzat Maden - İş yöneticileridir. Toplu sözleşme altına şeref imzası atan bir sendikanın imzaladığı Toplu Sözleşme amaçlarına ihanet etmesi acı ve ibret vericidir.

Um. Müd.
Halûk Türksoy

MADEN — İŞ

Türkiye Maden, Madeni eşya ve Makina sanayi işçileri sendikası adına,

Sahibi:
Kemâl Türkler

Sorumlu Yönetmen:
Kemal Sülker

Bu sayıyı çıkaran:
Ali Özgentürk

Yazışma ve yönetim yeri Cağaloğlu Nuruosmaniye, Ali Baba Türbe Sok. No. 18 İSTANBUL Tel.: 270688 - 275744

Dizgi ve baskı:
TİPO Neş. ve Basımevi Ankara Cad. No. 60/10 Tel.: 27 81 59 - İST.

Üretim Araçları Nelerdir?

Üretim işlemini eğer sonuçları, yani ürünleri bakımından inceleyecek olursak, görürüz ki, gerek çalışma araçları, gerek işlenen maddeler, üretim araçlarını meydana getirmektedir.

Bir ve aynı nesne hem bir emek ürünü olabilir, hem de başka bir üretim işleminde üretim aracı rolü oynayabilir. İşte bundan ötürü de, ürünler sadece bir sonucu değil, aynı zamanda üretim işleminde gerekli bir öğeyi temsil eder. Şu ya da bu nesnenin bir ham madde mi bir çalışma ya da üretim aracı olarak mı iş gördüğü, o nesnenin üretim işleminde tuttuğu yere, bu işlemde oynadığı role bağlıdır. Bu bakımdan maden kömürü hem kömür madeninde uygulanan bir çalışma ürünüdür, hem de kok kömürü çıkarmaya yarayan fırının ham maddesidir. Bir dokuma tezgahı hem bir makine fabrikasında uygulanmış bir çalışmanın ürünüdür, hem de bir dokuma fabrikasında çalışma aracıdır.

Üretim araçları, insan çalışması tarafından harekete geçirilmedikleri sürece, durağan bir yığından başka bir şey değildir. Kömüre insan çalışması uygulanmadığı sürece, makineler işlemez. Üretim araçlarının işlevlerini yapabilmeleri için zorunlu olan şart, insan emeğinin hareket haline geçmesidir. Bunun tersi olursa, yani üretim araçları, hareket halindeki insan emeğinin etkisi dışında kalırsa, bu üretim araçları da hareketsizliğe ve az çok hızlı bir yokuşa mahkûm olurlar: maden kömürü yatakları kendi kendine tutuşur, makineler paslanır, yapılar yavaş yavaş dağılır. Bu bakımdan her türlü üretim işleminde en önemli öğe insanın çalışması, yani insanın kendisidir.

Ziya Gökalp

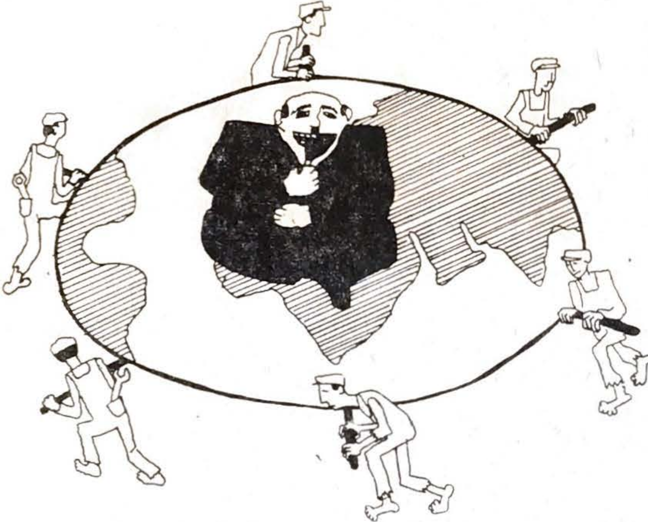
YENİ HAYAT

Ey Türk! Senin köyün hür bir yuvadır
Çiftlik değil, yoktur Bey'i Ağa'sı,
Her köylünün var bir çifti, tarlası
Öz evinde o hem Bey, hem Ağa'dır.
Hiç kimsenin yarıcısı, rençperi
Olmaz, ancak olur vatan askeri.
Lâkin ey Türk! bu mes'ut köy bitiyor
Mültezimin, faizcinin, tüccarın
Pençesinde... Diyor: «Beni kurtarın!»
Bu üç işi senden çabuk istiyor:
Kaldır âşâr usulünü, aç banka,
Yap her semtte bir ziraî sendika.

İşçi Kızı adlı şiirinde de Gökalp, millî sanayi özlemini dile getirmektedir:

Çok güzeldir yurdumuzun ipeği
Biliyoruz dokumayı, örmeği;
Yaptığımız kumaşlarda görülür
Yurdumuzun binbir çeşit çiçeği...
Almayalım ecnebiden çürük mal,
Giymiyelim, ne krep, ne jerseyi;
Yaptıralım bütün yerli mantinden
Çarşaf, bulüz, etekliği, gömleği;
Bu toprakta kalsın helâl paramız,
Kıymet bulsun elimizin emeği...

1918

GREVLER SENDİKALAR PARTİLER
ROSA LUXEMBURG

Faşist subaylar tarafından öldürülen devrimci yazar Rosa Luxemburg'un bu kitabı genel grev'i işçi sınıfının sendikal ve partizan yapısını incelemektedir.

YAĞMA EDİLEN TÜRKİYE
DEMİRTAŞ CEYHUN

Türkiye her yandan her biçimde iç ve dış düşmanları tarafından sömürülmektedir. Yazar bu yağma olayını bilimsel bir biçimde ayrıntılarına varıncaya kadar araştırmakta, önümüze sömürme belgelerini çıkararak bizi bir an önce bu sömürüye karşı koymaya çağırmaktadır.

ANAYASA'yı NİÇİN SAVUNMALIYIZ?
MURAT SARICA

Bu kitapta 27 Mayıs devriminden sonra yapılan işçi sınıfına, Türk halkına yeni sosyal haklar kazandıran Anayasa'nın, tastamam uygulanması gerektiğinden hareket ederek elbirliğiyle Anayasa'ya sahip çıkmamız anlatılmaktadır.

(Bu kitaplar sendika aracılığıyla alınırsa yüzde 40 indirimlidir.)

DÜŞÜNÜN

Aydın gençlerimiz gösterin çaba,
Vatanı milleti bizi düşünün.
Bağımsız Türkiye kurmaklık için
Atamın gittiği izi düşünün.

Anlaşıldı sömürgen'in emeli;
Yeniden atalım biz bu temeli.
Ya kurtuluş ya da ölüm demeli,
İkili anlaşma sözü düşünün.

Köylerden kentlerden selâm var size,
Yedirmeyin hakkımızı faşizme.
On köyün kazancı bir günlük meze;
Kuzuyu tavuğu kazı düşünün.

Gezin doğumuzu düşünmen kışı,
Haso'nun Memo'nun perişan eşi.
Ara verip uzatmayın bu işi,
Bugün yarın demen, tezi düşünün.

Bu vatan bizlere emanet oldu,
Atamdan bizlere yadigâr kaldı;
Devranî'yem hesap günleri geldi;
Sene 69, güzü düşünün.

AŞIK DEVRANİ

RABAK

(Baştarafı S. 3'de)

fazlaya 90 gün.

c) Haftalık çalışma süresi 45 saat olup 48 saat üzerinden ücret ödenmesi toplu sözleşme iki yıllık zamlar 1.1.1969'dan itibaren yürürlüğe girip 6 aylık birikmiş olan paraların 1 ay azrfında ödenmesi.

d) İlk okula gidecek çocuklar için başta her çocuk için 20 lira, ilk okula devamında 40 lira orta okula gidenlere 60 lira liseye gidenlere 80 lira üniversiteye gidenler için her ay 100 lira çocuk yardımı

e) Ayrıca yakacak yardımı olarak senede 466 lira işveren tarafından verilmesi. Diğer taraftan işveren iş kanununun 13. maddeyle işçileri iş hakkını fes ettiği an ihbar ve kıdem tazminatlarından başka 3 aya kadar almış olduğu ücretlerinin %50'sini ödemek suretiyle işine son verebilir, maddesi de toplu sözleşmeye konulmuştur. Bu madde Türkiyede ilk defa Rabak işyerinde uygulanmıştır.

Bundan başka doğum ölüm evlenme yardımları görüşülüp son şekli ile temsilcilerde kabul etmek suretiyle sendika ve işveren-de evet demek suretiyle toplu sözleşme itilaf konusu tamamen kalkarak protokolla anlaşma olmuştur.

İNGİLTERE'DEKİ GREVLER YANLIŞ YORUMLANIYOR

İngiltere'deki grevler fazlasıyla mübalâğa edilmektedir. Hem bunu, bu kez böyle söyliyen İngiliz sendikaları değil, Kembriç Üniversitesi İşçi - İşveren Münasebetleri Profösörü H.A. Turner'dir. Profesöre göre, hem Hükümetin, hem de Donavan Komisyonunun, grevlerin miktarı, özelliği ve giderleri hakkındaki raporlarının dayanakları şüpheli belgelerdir.

Profesör Turner'e göre, İngiltere'de küçük çaptaki grevlerin sayısının arttığı iddiası doğru değildir. Bunların çoğunun sendikaların izini dışında yapıldığı ve hele iktisadi bünyeye zararlı olduğu iddiaları hiç doğru değildir. Diğer ülkelerdeki tecrübelere bakarak Profesör, ne kadar kanuni müdahale olursa, grevlerin o kadar zararlı olacağını söylemektedir. İngiliz sistemindeki hatanın şundan ileri geldiği anlaşılmaktadır: Prodüktivite artmakta fakat gelir dağılımı sosyal adalete uygun olmamaktadır. Bilindiği gibi İngiliz Hükümeti, grevlerin muhakkak sendikaların izniyle olması gerektiği üzerinde duran ve izinsiz grev yapan işçilerin para cezasına çarptırılmasını öngören bir kanun tasarısı getirmiştir.

Sendikaların direnmesi karşısında İngiliz Hükümeti bu kanun tasarısını geri almak zorunda kalmıştır.

YUNANİSTANDA İŞÇİLERİN 3 GÜNDEN FAZLA GREV YAPMALARI YASAKLANDI

Yunan Hükümeti sendikaların tam desteği olmadan işçilerin üç günden fazla grev yapmalarını yasaklamış ve devleti veya rejimi tehdit edici faaliyette bulundukları takdirde sendikaların da feshedilebileceğini karara bağlamıştır.

Yorgo papadopulos rejiminin Yunanistan'da sendikacılığa karşı tutumunu ortaya koyan sıkı tedbirler bugünkü resmî gazetede yayınlanmıştır.

Yeni hükümlerden biri de sendikalara yönetici seçimiyle ilgilidir. Hükûmet, sendika yöneticisi olabilmek için belli bir süre hizmet görmüş olmayı şart koşmuştur. Başbakan Papadopulos böylece sendika yöneticiliğine işçinin meselelerini yakından bilen kimselerin geçeceğini söylemiştir. Fakat siyasî gözlemciler, yeni kararın asıl amacının, şimdiki sendika liderini tasfiye olduğunu işaret etmektedirler.

Türk - İş işçiyi sokağa dökemez

Prof. İdris KÜÇÜKÖMER

Türkiye'de özellikle Cumhuriyet dönemi sendikacılığının ne yönde gelişme olanağı bulduğu araştırmağa değer.

Bilindiği gibi, millî mücadeleden bu yana politika yahut devlet yönetimi, başlangıçta bürokrat - eşraf egemenliği ile yapılırken, yukarda söylendiği gibi, devletçilik ile büyüyen ilkel birikim ve Devrim adına gelen kapitalist mülkiyet ilişkileri içinde, üstün kapitalist batıya açık mülkiyet ilişkileri içinde, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, yabancı sermayenin gelişi, ikili anlaşmalar, NATO ve bu yoldan zamanla sanayileşme, emperyalizm ile Türkiye'yi tamamlaşma sürecine iyice sokmuştur. Ve bu yolda bürokrasi Türkiye politikasında ağırlığından kısmen kaybetmiştir. Ağırlık, tarihi bürokrasi karşısında kurulmuş doğucu - islâmcı cepheye dayanarak, onu kullanarak rey sağlayabilen sermayedar ve büyük toprak sahibi sınıflara kıymıştır.

Çizilebilecek özet bir tabloya göre, sınıfsız bir toplum olma hikâyesi ve sermaye ile emek arasında bir çelişki değil, üretimde sadece tamamlaşma olduğu iddiası karşısında, politika da, işçi sınıfı dışında bürokrasinin (zamanla ağırlığı azalsa dahi), büyük toprak sahiplerinin ve yerli - yabancı sermayenin oyunu olarak kalacaktır. Yani devlet bunlara ait olacaktır. Bu durumda kurulacak sendikaların niteliği de açık seçik ortaya çıkar. Başlangıçta bürokrasi, küçük de olsa, işçi sınıfını kontrol altında tutmaya çalışır. Sınıfsız denilen Türkiye toplumunda, bu sınıfsızlıktan dolayı sınıf çelişkileri de, sınıf hakimiyeti de olamıyacağı için, ve alınan kanunlarda sermaye ile emek arasında bir ayrım yapılmadığı ve eğitim de buna bağlı olduğu için sendikalara ait meşhur «Amerikan ilkesi» ortaya çıkacaktır. Bu, sendikaların politika dışında kalması ilkesidir Bu ilke, Paşa'nın ve Ecevit'in artık işçileri ve sendikaları, CHP'de sözümona devrimci ilkeler ile politikaya çağırmasına kadar, Türk - İş'in genel ilkesiydi. Bu ilkenin bilimsel olduğu, aksini iddia edenlerin ideolojik iddia sahibi kimseler olduğu söylenegeldi. Aslında bu iddianın kendisi, işçi sınıfının haklarını aramak, sömürüyü önlemek, ülkesinin bağımsızlığını sağlamak üzere yapacağı hareketlere engel olucu bir ideolojiyi temsil ediyordu. Kısaca «sendikalar politika dışında yada üstünde» gibi iddialar, bunu taşıyan sendikaların, aslında kendilerinin de bildiği üzere, politikanın tamamen içinde, hem de uluslararası bir politikanın içinde olduğunu göstermektedir. Türk - İş, seyahatinden eğitimine, lüks binalarına kadar yabancı sermaye ile birlik olmuştur. Tıpkı bürokratların yabancı sermaye ile gereğinde birlik olduğu, tıpkı daha sonra doğucu - İslâmcı cephenin reylerini kullanarak işbaşına gelen DP ve AP gibi yabancı sermaye ile işbirliği yaptığı gibi...

Politikadaki aslında yukarıdan ve dışarıdan yönetimde gözüken gelişmeyi, aynen Türk - İş bünyesinde de görmekteyiz. İdeolojik olarak, ekonomik olarak, politik olarak bu yönetim, kapitalizmin istediği çerçeve dışına çıkamamıştır. Şüphesiz bu hususta dalgalanmalar olmuştur, fakat yine de emperyalist çizgi içinde kalınmıştır. Sendikacılık çeşitli usullerle bu yörüngede gelişirken, elbette yörüngenin çıkarına uygun olarak işçi sınıfı Avrupa'da gözlenen sendikacılık gelişim çizgisinin dışında tutulacaktı. «Sendikaların politika dışında tutulması» ilkesine senelerdir karşı çıkan kimselerin maruz bırakıldığı baskı, tehdit ve tasfiyeler herkesin malumudur. Şüphesiz bu baskı ve tehditleri yapanlar, bunun mükâfatını, Türk İş'in devamlı surette başında kalarak ve onun getirdiği olanaklardan yararlanarak almaktadırlar. Türk - İş'te veya herhangi bir sendikada değişmez lider kadrosunun varolması, aşağıdan yukarıya ciddi bir gelişmenin olmadığının, yani sendika içinde bürokratik bir oligarşinin yukarda ortaya atılan ilkeyi yürütmek fonksiyonunu başardığının kesin delilidir. Bu ilkeyi kabul etmeyen Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu dahil, maalesef, emperyalizmin tehditleri altında büyük ölçüde bürokratik bir yönetime kaymıştır. Onlar da artık aşağıdan yukarıya bir gelişmenin gerçekçi yollarını bulmak zorundadırlar.

Türk - İşi'n tarihi sınıfsız toplum hikâyesi sermaye ve emek arasında bir çelişki bulunmadığı, yani birbirini tamamladığı hikâyesi, böylece sınıf mücadelesinin gereksizliği iddiasına varmaktadır, ve bu çerçeve içinde «sendikaların politikanın dışında kalması» olarak özetleyebileceğimiz genel ilkesiyle, Türk - İş yöneticileri, Türkiye işçi sınıfının yerli ve yabancılar tarafından sömürülmesinden, Türkiye'de sosyal maliyeti son derece yüksek emperyalist montaj sanayiinin kurulmasından, bizim hesapladığımız üzere işsizliğin gittikçe artmasından, imalat kesiminde çalışan işçilerin nisbi fakirleşmesinden, hatta bazı kesimlerde mutlak fakirleşmeden tarih önünde sorumludur. lar. Bugünkü düzen içinde Türk - İş'in başkan ve genel sekreteri, bürokratların temsilcisi sendikacılar olarak «kol kırılır yen içinde kalır» sloganıyla yerli ve yabancı sermayenin istediği yörüngede kalmışlar ve böylece politikanın dışında kaldıklarını sanmışlardır. Fakat bundan kısa bir süre önce Paşa ve Ecevit kendilerini, sanki içinde değillermiş gibi, partilerine ve politikaya çağırırken buna neden karşı çıkmadılar? Şimdi CHP paralelinde sokağa dökülmekten sözetmek neye? Türk - İş'te şu anda bir koalisyon mevcuttur. Bu CHP ve AP taraftarı sendikacılar koalisyonudur. Bu koalisyon bizim bir süreden beri sözünü ettiğimiz ekonomide mevcut, politikada da şimdi kurulmaya çalışılan koalisyondan çok önce teşekkül etmiştir.

Süleyman Demirel ve Seyfi Öztürk endişe etmesinler, Türk - İş'in bugünkü işbirlikçi yöneticileri işçileri sokağa dökemez. Dökerse de, bu bir CHP tertibinden ibaret kalır. İşçi sınıfı sokağa dökülürse, kendi devrimci eylemi içinde ve tarihi sorumlulukları açık olan işbirlikçi sendikacıları bertaraf ederek dökülür!.

(ANT)